

El Rector de Vallfogona: aventures, poemes i llegendes

Domènec CORBELLA

Francesc ARTIGAU

**Pàgines
de mostra**

El Rector de Valfogona: aventures, poemes i llegendes

Domènec Corbella

Amb il·lustracions de Francesc Artigau

la música

Índex

Introducció	5
El Rector de Vallfogona: aventures, poemes i llegendes	
1. On és això de Vallfogona de Riucorb?	7
2. Dominis feudals de la vila	11
3. A Vallfogona hi falta gent	15
4. Un aforisme profètic	19
5. L'aparició prodigiosa de l'escolà	23
6. El Rector vol estar sol	27
7. El Rector es fa pregar	31
8. Santa Bàrbara, no ens deixeu	35
9. Campaner sense campanar	39
10. Una relació compromesa	43
11. Un tempestuós viatge per mar	47
12. Les entremaliadures de l'escolà	51
13. La majordona desdentegada	55
14. La famosa latrina del Rector	59
15. Equilibris pel mal d'amor	63
16. Noia de dos pretendents	67
17. Vallfogona congelada	71
18. La font de l'amor	75
19. L'art de pentinar-se	79
20. El Sant Pere de la teulada	83
21. El viatge inesperat de l'escolà	87
22. Les llàgrimes del Rector	91
23. Uns lleons contraataquen el Rector	95
24. L'obra magna del Rector	99
25. El Rector clama al cel	103
26. A Girona, de secretari del bisbe	107
27. El fatídic viatge de Madrid	111
28. Algú sap on és el Rector?	115
29. I com era el Rector de Vallfogona?	119
Glossari	124
Bibliografia	126
Índex alfabètic dels primers versos dels poemes inclosos al llibre	127
Els autors	129

Introducció

El 2023 se celebra el IV Centenari de la mort del poeta del barroc català **Francesc Vicent Garcia (1579-1623)**, conegut popularment com el **Rector de Vallfogona**, i, precisament en una ocasió com aquesta, no podíem passar per alt l'oportunitat de difondre i preservar la seva memòria entre els lectors més joves, i el públic en general.

Creiem que aquesta publicació aporta tres al·licients nous als lectors, una interrelació dels tres aspectes més destacats que han determinat la figura polifacètica del mític Rector: els episodis biogràfics més destacats —que tenen un caire talment aventurer—, una petita antologia dels poemes més populars motivats per personatges del seu entorn o de la vila i, finalment, algunes de les llegendes populars atribuïdes del tradicional humor clerical català, amb els seus característics rodolins.

Però això no és tot; també hi hem incorporat un quart aspecte inèdit fins ara: la il·lustració. Aquesta dimensió gràfica-pictòrica aporta un valor afegit de connectivitat a la paraula, la fa més clara i més intel·ligible, però especialment li dona, mitjançant el color i el traç, un punt de llum i de vitalitat que fa més profunda la comprensió del text. Hem tingut la sort que l'il·lustrador que ens acompanya no és un il·lustrador qualsevol; és un artista pintor, en tota regla. Francesc Artigau, col·lega amb qui compartirem docència i recerca a la Facultat de Belles Arts durant anys, ha esdevingut un veritable amic i, per tant, us puc assegurar que existeix una relació de complicitat, indispensable en tot bon llibre, en què autor i il·lustrador han de compartir criteris, formes i estètica. Avesat a il·lustrar llibres importants com *Tirant lo Blanc*, entre d'altres, és abastament sobrada la seva capacitat d'invençió i creativitat. Gran lector, virtuós de la figuració i de la realitat del món, ha entrat a l'església, a la rectoria i s'ha passejat pels carrers de Vallfogona com ho feu el Rector. Per tant, estem convençuts que la seva aportació artística incitarà al lector-espectador a un deliri d'imatges ambientades i abillades com les que visqué el nostre Rector del barroc català, i ens engendrarà noves imatges i personatges mentals d'una gran riquesa expressiva.

El lector es trobarà la imatge d'un Rector il·lustrat de manera semblant a com es feu al poema d'atribució apòcrifa de Garcia, en què apareix l'autodescripció "...d'una persona de ben disposta i pròpia simetria, barbivermell, dolça fisonomia, ras de topeto, barbes i corona...", i que, d'alguna manera, també tingué en compte el pintor Francesc Masriera en el seu retrat de la Galeria de Catalans Il·lustres.

Domènec Corbella

5. L'aparició prodigiosa de l'escolà

Conta la tradició que, tot just un any després d'arribar a Vallfogona, el Rector se n'anà a comprar a Tàrrega a cavall d'una mula i en el camí vell de Verdú es trobà un nen de sis anys, abillat amb pobresa, però d'una mirada penetrant que el va captivar. El Rector li preguntà:

*Àngel de Déu: d'on vens?
On vas?
Com et dius?
I amb qui t'estàs?*

Acte seguit, el nen li respongué, en consonància:

*Bon jorn tingueu, monsenyor:
vinc de Tàrrega,
me'n vaig a Verdú,
em dic Pere
i no m'estic amb ningú.*

Aquesta resposta agradà tant al Rector que li proposà adoptar-lo com a nou escolà de la parròquia de Vallfogona. Abans de reprendre el viatge, però, li oferí pujar a la somera, tot dient-li:

*Puja dalt de la somera
perquè el camí és llarg,
l'anar al davant o al darrere
tu mateix pots triar.*

Una vegada més, el nou escolà no es quedà curt, i li respongué:

*Si l'escollir no és molèstia,
al darrere vull anar,
perquè molt més tros de bèstia
puc, al davant contemplar.*

A partir d'aquell moment, en Pere es convertiria en una figura indispensable per al Rector, l'abadia i la vida parroquial vallfogonina.

17. Vallfogona congelada

Qui no ha estat a Vallfogona no sap el fred que hi fa al mig de l'hivern. Imagineu-vos, en temps del Rector, vers el 1607-23, les pobres dones rentant la roba a mà, agenollades a la riba del riu Corb. Aquesta estampa hivernal, el Rector la va poetitzar mostrant la seva gran capacitat lírica en uns versos de gran bellesa que diuen així:

*En lo rigor de certa matinada,
rentant bugada viu a una donzella
que, amb los raigs de sa cara fresca i bella,
desfeia la ribera congelada.*

*Com vora l'aigua la mirí sentada
i allí, en lo seu costat, una cistella,
pensí si era la Lluna, i si amb ella
acàs l'havien los de Vic pescada.*

*No m'enganyí, que és lluna tan serena
com variable, a qui amb les ànsies mies
ador qual índio i son favor imploro;*

*mija se'm mostra, i a un Adonis, plena;
per on estic, ha més de quinze dies,
per esta mija lluna fet un moro.*

Francesc Vicent Garcia (1579 – 1623), conegut com el Rector de Vallfogona, va ser el poeta més rellevant del barroc català.

Aquest llibre, publicat en l'escaiença del IV centenari de la seva mort i escrit per Domènec Corbella, pretén apropar la seva figura entre el públic adult en general, però molt especialment entre els joves. Hi trobareu els episodis biogràfics més destacats de la vida del Rector, una selecció de les seves poesies i, finalment, algunes de les llegendes populars que se li atribueixen, amb els seus característics rodolins. Tot això, acompanyat per unes il·lustracions evocadores i de gran bellesa, obra del pintor Francesc Artigau.

+ Informació:

- Títol: *El Rector de Vallfogona: aventures, poemes i llegendes.*
- Autors: Domènec Corbella (text) i Francesc Artigau (il·lustracions).
- ISBN: 978-84-126028-5-2
- DL T 811-2023
- 132 pàgines, a color.
- Mida del llibre: 21 x 26 cm
- 1a edició: agost de 2023
- PVP: 22,50€ (IVA inclòs)
- Distribució a partir del setembre de 2023

Editat per:

La Musca

Contacte: info@lamusca.cat

Pàgina web i botiga on-line: www.lamusca.cat

Distribució a les llibreries:

Rafael Dalmau, Editor

Contacte: administracio@rafaeldalmaueditor.cat